

Dnr 22UN225

2023-04-26

Yttrande över e-petition Arbetsskor till förskolepersonal

Inledning

En e-petition gällande arbetsskor till förskolepersonal har lyfts fram för behandling av utbildningsnämnden. E-petitionen har nummer 155406. E-petitionären anser att Gävle kommun ska förse medarbetare inom förskolan med säsonganpassade arbetsskor.

Yttrande från Utbildning Gävle

Arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla personlig skyddsutrustning i vissa fall i enlighet med 2 kapitlet 7 § arbetsmiljölagen. Skyddsskor är ett exempel på personlig skyddsutrustning. Det kan till exempel handla om skor som skyddar fötterna mot farliga ämnen och vassa eller tunga föremål.¹ Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av personlig skyddsutrustning ska arbetsgivaren tillhandahålla personlig skyddsutrustning (vilket innefattar skyddsskor), om det behövs för arbetet.² Den personliga skyddsutrustning ska tillhandahållas utan kostnad för arbetstagaren, vilket gäller oavsett yrkeskategori. Dessa räknas som en del av arbetsklädseln och förmånsbeskattas inte.

Skyddsskor är inte att likställa med arbetsskor. Utifrån gällande lagstiftning finns inte den typen av arbeten som kräver skyddsskor inom förskolan. Arbetsskor är skor som arbetas i, dessa kan bekostas av medarbetaren eller av arbetsgivaren. Enligt Skatteverkets regelverk är arbetsskor föremål för beskattning om de kan användas utanför arbetet. Förmån av uniform och andra arbetskläder är skattefria, om förmånen avser kläder som är avpassade för tjänsten och inte lämpligen kan användas privat. Kontanta bidrag för inköp av uniform och andra arbetskläder är alltid skattepliktiga som lön.³ Utbildning Gävle konstaterar att arbetsskor inte ska lämpa sig för någon typ av annan

---

¹ Arbetsmiljöverket

² AFS 2001:3

³ 11 kap. 9 § IL

användning än i arbetet för att vara skattefria. Det bedöms vara möjligt att olika typer av säsongsanpassade arbetskor även skulle kunna brukas privat och därmed vara föremål för förmånsbeskattning.

Regering gav den 9 juni 2022 Arbetsmiljöverket uppdraget att redogöra för hur belastningsskador i rygg, höfter och knän hos arbetstagare som går och står mycket i sitt arbete kan förebyggas genom användandet av utrustning i arbetet, däribland ändamålsenliga skor. Arbetsmiljöverket återrapporterade uppdraget 3 oktober 2022. Arbetsmiljöverket bedömer att skor som enbart ska reducera risken för belastningsskador vid stående och gående i nuläget inte omfattas av EU-lagstiftningens definition om personlig skyddsutrustning och användning av personlig skyddsutrustning. Personlig skyddsutrustning ska endast användas om risken inte kan undvikas eller begränsas tillräckligt mycket genom allmänna tekniska skyddsåtgärder eller arbetsorganisatoriska åtgärder.⁴

Arbetsmiljöverket kommer, mot bakgrund av rapportens slutsatser, fram till att långvarigt stående och gående är vanligt förekommande inom flera kvinnodominerade yrkesgrupper och innebär en risk för belastningsbesvär i rygg, höfter, knän, ben och fötter, särskilt om underlaget är hårt. Flera faktorer bidrar till risken och riskerna ska undanröjas genom i första hand generella och kollektiva åtgärder såsom hur arbetet är organiserat och utformningen av arbetslokaler. Arbetsmiljöverkets bedömning är dock att det inte är motiverat att lyfta fram en särskild reglering gällande arbetskor som en enskild lösning för att förebygga risker för ohälsa orsakad av långvarigt stående och gående. Arbetsmiljöverket anser därmed inte heller att det för närvarande är motiverat med en fortsatt fördjupad analys om hur risken för belastningsskador ska kunna förebyggas genom användande av särskilda arbetskor.⁵

Med anledning av det rådande rättsläget och regelverk samt arbetsmiljöverkets slutsatser bedömer utbildning Gävle att det inte är aktuellt att införa arbetskor i förskolan. E-petitionen avslås härmed.

Tomas Hartikainen
Sektorchef
Utbildning Gävle

---

⁴ Arbetsmiljöverket. Återrapportering av regeringsuppdraget om att redogöra för hur belastningsskador i rygg, höfter och knän kan förebyggas, 2022/034003, s.4.

⁵ Ibid.